

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. július 26.*

„Fellebbezés – Közös kül- és biztonságpolitika – A terrorizmus elleni küzdelem – Egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott korlátozó intézkedések – A pénzeszközök befagyasztása – 2001/931/KKBP közös álláspont – Az 1. cikk (4) és (6) bekezdése – 2580/2001/EK rendelet – A 2. cikk (3) bekezdése – Valamely szervezetnek a terrorcselekményekben részt vevő személyek, csoportok és szervezetek listáján való fenntartása – Feltételek – A pénzeszközök befagyasztására vonatkozó határozatok ténybeli alapja – Hatáskörrel rendelkező hatóság által elfogadott határozat – Indokolási kötelezettség”

A C-79/15. P. sz. ügyben,

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselek: B. Driessen, G. Étienne és M. Bishop meghatalmazotti minőségben),

fellebbezőnek,

támogatja:

a **Francia Köztársaság** (képviselek: D. Colas, F. Fize és G. de Bergues, meghatalmazotti minőségben),

beavatkozó fél a fellebbezési eljárásban,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2015. február 20-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Hamász** (székhelye: Doha [Katar], képviseli: L. Glock avocate)

felperes az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság** (képviselek: F. Castillo de la Torre, M. Konstantinidis és R. Tricot, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, L. Bay Larsen, T. von Danwitz (előadó), J. L. da Cruz Vilaça és M. Vilaras tanácselnökök, J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe és C. Lycourgos bírák,

* Az eljárás nyelve: francia.

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. május 3-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2016. szeptember 22-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében az Európai Unió Tanácsa az Európai Unió Törvényszéke 2014. december 17-i Hamász kontra Tanács ítéletének (T-400/10, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2014:1095) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék megsemmisítette a következőket:
 - a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló 2001/931/KKBP közös álláspont (HL 2001. L 344., 93. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 217. o.) 2., 3. és 4. cikkének hatálya alá tartozó személyek, csoportok és szervezetek listájának naprakésszé tételéről szóló, 2010. július 12-i 2010/386/KKBP tanácsi határozat (HL 2010. L 178., 28. o.), 2011. január 31-i 2011/70/KKBP tanácsi határozat (HL 2011. L 28., 57. o.), és 2011. július 18-i 2011/430/KKBP tanácsi határozat (HL 2011. L 188., 47. o.), valamint a 2011. december 22-i 2011/872/KKBP tanácsi határozat (HL 2011. L 343., 54. o.), a 2012. június 25-i 2012/333/KKBP tanácsi határozat (HL 2012. L 165., 72. o.), a 2012. december 10-i 2012/765/KKBP tanácsi határozat (HL 2012. L 337., 50. o.), a 2013. július 25-i 2013/395/KKBP tanácsi határozat (HL 2013. L 201., 57. o.), a 2014. február 10-i 2014/72/KKBP tanácsi határozat (HL 2014. L 40., 56. o.), és a 2014. július 22-i 2014/483/KKBP tanácsi határozat (HL 2014. L 217., 35. o.) melyek naprakésszé teszik és adott esetben módosítják a terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló 2001/931/KKBP közös álláspont 2., 3. és 4. cikkének hatálya alá tartozó személyek, csoportok és szervezetek listáját, és hatályon kívül helyezik a 2011/430, a 2011/872, a 2012/333, a 2012/765, a 2013/395, illetve a 2014/72 határozatokat, és
 - a terrorizmus elleni küzdelem érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló 2580/2001/EK rendelet 2. cikke (3) bekezdésének végrehajtásáról és az 1285/2009/EU, a 610/2010/EU, a 83/2011/EU, a 687/2011/EU, az 1375/2011/EU, az 542/2012/EU, az 1169/2012/EU, a 714/2013/EU, illetve a 125/2014/EU végrehajtási rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 12-i 610/2010/EU (HL 2010. L 178., 1. o.), 2011. január 31-i 83/2011/EU (HL 2011. L 28., 14. o.), 2011. július 18-i 687/2011/EU (HL 2011. L 188., 2. o.), 2011. december 22-i 1375/2011/EU (HL 2011. L 343., 10. o.), 2012. június 25-i 542/2012/EU (HL 2012. L 165., 12. o.), 2012. december 10-i 1169/2012/EU (HL 2012. L 337., 2. o.), 2013. július 25-i 714/2013/EU (HL 2013. L 201., 10. o.), 2014. február 10-i 125/2014/EU (HL 2014. L 40., 9. o.), és 2014. július 22-i 790/2014/EU (HL 2014. L 217., 1. o.) tanácsi végrehajtási rendeletek,
- (a továbbiakban együtt: vitatott jogi aktusok), annyiban, amennyiben e jogi aktusok a Hamászra (a Hamas-Izz al-Din al-Qassemet is ideértve) (a továbbiakban: Hamász) vonatkoznak.

Jogi háttér

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1373. (2001) sz. határozata

- 2 2001. szeptember 28-án az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elfogadta a terrorizmus leküzdése, különösen a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem érdekében kialakított széles körű stratégiák megállapításáról szóló 1373. (2001) sz. határozatát. E határozat 1. c) pontja többek között azt írja elő, hogy valamennyi államnak haladéktalanul be kell fagyasztania azon személyek – továbbá az ilyen személyek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló szervezetek, az ilyen személyek és szervezetek nevében vagy irányítása alatt eljáró személyek és szervezetek – pénzeszközeit, vagyoni értékeit vagy gazdasági erőforrásait, akik terrorcselekményeket követnek el vagy kísérelnek meg elkövetni, illetve ilyen cselekmények elkövetésének részesei vagy elősegítői.
- 3 Az említett határozat nem rendelkezik azon személyek listájáról, akikre e korlátozó intézkedéseket alkalmazni kell.

Az uniós jog

A 2001/931/KKBP közös álláspont

- 4 Az említett 1373. (2001) sz. határozat végrehajtása érdekében az Európai Unió Tanácsa 2001. december 27-én elfogadta a terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló 2001/931/KKBP közös álláspontot (HL 2001. L 344., 93. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 217. o).
- 5 E közös álláspont 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A következő cikkek rendelkezéseivel összhangban ezt a közös álláspontot kell alkalmazni a terrorcselekményekben részt vevő és a mellékletben felsorolt személyekre, csoportokra és szervezetekre.

[...]

(4) A mellékletben található listát az idevágó ügyiratok pontos információi, illetve anyagai alapján kell összeállítani, amelyek értelmében az illetékes [helyesen: hatáskörrel rendelkező] hatóság határozatot hozott az érintett személyekről, csoportokról és szervezetekről, függetlenül attól, hogy a határozat terrorcselekményre irányuló nyomozás vagy vádemelés [helyesen: büntetőeljárás] megindítására, komoly és hitelt érdemlő bizonyítékok vagy jelek alapján ilyen cselekmény elkövetésének kísérletére, abban való részvételre vagy annak elősegítésére, vagy ilyen büntettek [helyesen: cselekmények] miatt kiszabott ítéletekre vonatkozik e. A listába felvehetők azok a személyek, csoportok és szervezetek, akikről, illetve amelyekről az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa megállapította, hogy kapcsolatban állnak a terrorizmussal, és velük szemben szankciókat rendelt el.

Ennek a bekezdésnek az alkalmazásában az »illetékes [helyesen: hatáskörrel rendelkező] hatóság« az igazságügyi hatóság, vagy ha az nem rendelkezik az e bekezdés hatálya alá tartozó területen illetékességgel, akkor az e téren illetékességgel rendelkező megfelelő hatóság.

[...]

(6) A mellékletben található listában szereplő személyek és szervezetek nevét rendszeresen és legalább hat hónaponként felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy biztosítva legyen a listában való fenntartásuk megalapozottsága [helyesen: A mellékletben található listán szereplő személyek és szervezetek nevét rendszeresen és legalább hat hónaponként felül kell vizsgálni az arról való meggyőződés érdekében, hogy továbbra is indokolt e a listán való fenntartásuk].”

A 2580/2001/EK rendelet

- 6 Mivel a Tanács úgy ítélte meg, hogy a 2001/931 közös állásponiban említett intézkedések közösségi szinten történő végrehajtásához rendelet szükséges, 2001. december 27-én elfogadta a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló 2580/2001/EK rendeletet (HL 2001. L 344., 70. o., magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 207. o.; helyesbítés: HL 2014. L 200., 2014.7.9., 23. o.).
- 7 E rendelet 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az 5. és a 6. cikkben megengedett kivételektől eltekintve:

- a) a (3) bekezdésben említett listában szereplő természetes vagy jogi személy, csoport vagy szervezet tulajdonában vagy birtokában álló, vagy hozzájuk tartozó valamennyi pénzeszközt, egyéb vagyoni értéket és gazdasági erőforrást be kell fagyasztani;
- b) semmiféle pénzeszközt, egyéb vagyoni értéket és gazdasági erőforrást sem közvetve, sem közvetlenül nem lehet a (3) bekezdésben említett listában szereplő természetes vagy jogi személy, csoport vagy szervezet rendelkezésére bocsátani[, illetve azok javára felhasználni].

(2) Az 5. és a 6. cikkben megengedett kivételektől eltekintve tilos pénzügyi szolgáltatásokat nyújtani a (3) bekezdésben említett listában szereplő természetes vagy jogi személy, csoport vagy szervezet számára.

(3) A Tanács egyhangúlag, és a 2001/931/KKBP közös álláspon 1. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében megállapított rendelkezésekkel összhangban eljárva, megállapítja, felülvizsgálja és módosítja azoknak a személyeknek, csoportoknak és szervezeteknek a listáját, akikre, illetve amelyekre ez a rendelet vonatkozik. Ez a lista a következőket tartalmazza:

- i. természetes személyek, akik terrorcselekményt követnek el vagy kísérelnek meg elkövetni, illetve ilyen cselekmények elkövetésének részesei vagy azok elősegítői;
- ii. jogi személyek, csoportok vagy szervezetek, amelyek terrorcselekményt követnek el vagy kísérelnek meg elkövetni, illetve ilyen cselekmények elkövetésének részesei vagy azok elősegítői;
- iii. az i. és ii. pontban említett egy vagy több természetes vagy jogi személy, csoport vagy szervezet tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló jogi személyek, csoportok vagy szervezetek;
- iv. az i. és ii. pontban említett egy vagy több természetes vagy jogi személy, csoport vagy szervezet nevében vagy irányítása alatt eljáró természetes vagy jogi személyek, csoportok vagy szervezetek.”

A jogvita előzményei és a vitatott jogi aktusok

- 8 2001. december 27-én a Tanács elfogadta a 2001/931 közös állásponot, a 2580/2001 rendeletet, valamint a 2580/2001 rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében előírt lista létrehozásáról szóló 2001/927/EK határozatot (HL 2001. L 344., 83. o.; a továbbiakban: vitatott lista). A Hamász szerepelt a 2001/931 közös álláspon és a 2001/927 határozat mellékletét képező listákon.

- 9 A Hamásznak az e listákra való felvételét a Tanács későbbi jogi aktusai, többek között a vitatott jogi aktusok, fenntartották.
- 10 E jogi aktusok indokolásában a Tanács a Hamászt terrorista csoportként írta le, és számos olyan terrorista cselekményről adott számot, amelyet a Hamász a 2005-ös évtől követett el. Ezenfelül a Tanács említett többek között egy olyan határozatot, amelyet Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a 2001-es évben fogadott el, valamint két olyan határozatot, melyet ugyanezen évben az Amerikai Egyesült Államok hatóságai hoztak meg. Az Egyesült Királyság határozata a Secretary of State for the Home Departmentnek (belügy-minisztérium) a terrorista cselekményekben részt vevő szervezetnek tekintett Hamászt betiltó határozata. Az Egyesült Államok hatóságainak a határozatai közül az egyik egy kormányhatározat, amely a Hamászt a US Immigration and Nationality Act (az Egyesült Államoknak a bevándorlásról és az állampolgárságról szóló törvénye) 219. szakasza alapján külföldi terrorista szervezetnek minősíti, a másik pedig olyan határozat, amely a Hamászt a 13224. sz. elnöki rendelet alapján kifejezetten nemzetközi terrorista szervezatként azonosítja (a továbbiakban együtt: az Egyesült Államok hatóságainak határozatai). A Tanács, miután az Egyesült Királyság fent említett határozatát illetően megállapította, hogy azt egy nemzeti kormányzati bizottság rendszeresen felülvizsgálja, és az Egyesült Államok hatóságainak határozataival kapcsolatban rámutatott, hogy azok közigazgatási és bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhetik, annak az álláspontjának adott hangot, hogy e határozatokat a 2001/931 közös álláspont 1. cikkének (4) bekezdése értelmében hatáskörrel rendelkező hatóságok fogadták el. Végezetül a Tanács megállapította, hogy az említett határozatok továbbra is hatályban vannak, és úgy vélte, hogy a Hamásznak a vitatott listára történt felvételét igazoló indokok továbbra is érvényesek.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 11 A Hamász a Törvényszék Hivatalához 2010. szeptember 12-én benyújtott keresetlevéllel keresetet terjesztett elő a 2010/386 határozat és a 610/2010 végrehajtási rendelet megsemmisítése iránt. Mivel e jogi aktusokat egymást követően hatályon kívül helyezték és felváltották a Tanács 2011 januári, júliusi és decemberi, 2012 júniusi és decemberi, 2013 júliusi, valamint 2014 februári és júliusi, a jelen ítélet 1. pontjában említett jogi aktusai, a Hamász az eredeti kérelmeit egymás után kiigazította oly módon, hogy a keresete ezen utóbbi jogi aktusok megsemmisítésére is kiterjedjen a rá vonatkozó részükben.
- 12 A Tanács 2010 júliusában és 2011 januárjában elfogadott, a jelen ítélet 1. pontjában említett jogi aktusainak a megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztása érdekében a Hamász a keresetlevélben négy jogalapra hivatkozott, amelyek a védelemhez való jogának a megsértésén, nyilvánvaló értékelési hibán, a tulajdonhoz való jog megsértésén, és az indokolási kötelezettség megsértésén alapulnak. A Tanács által 2011 júliusa és 2014 júliusa között elfogadott jogi aktusok (a továbbiakban együtt: a Tanács által 2011 júliusa és 2014 júliusa között elfogadott jogi aktusok) megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztása érdekében a Hamász nyolc megsemmisítési jogalapra hivatkozott, amelyek a 2001/931 közös álláspont 1. cikke (4) bekezdésének a megsértésén, a tények valóságtartalmának a hibáin, a szervezet terrorista jellegével kapcsolatos értékelési hibán, a helyzetnek „az idő múlása folytán” történő változása elégtelen figyelembevételén, a be nem avatkozás elvének a megsértésén, az indokolási kötelezettség megsértésén, a védelemhez való jognak és a hatékony bírói jogvédelemhez való jognak a megsértésén, illetve a tulajdonhoz való jog megsértésén alapulnak.
- 13 A Törvényszék helyt adott a Tanács által 2011 júliusa és 2014 júliusa között elfogadott jogi aktusok ellen irányuló, negyedik és hatodik jogalapnak, és ennek alapján megsemmisítette a vitatott jogi aktusokat a Hamászt érintő részükben.

A felek kérelmei

- 14 A Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - hozzon jogerős határozatot a jelen fellebbezés tárgyát képező kérdésekben, továbbá
 - a Hamászt kötelezze a Tanács részéről az elsőfokú eljárásban és a jelen fellebbezési eljárásban felmerült költségek viselésére.
- 15 A Hamász azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést. Másodlagosan, ha a Bíróságnak jogerősen határoznia kellene a fellebbezés tárgyát képező kérdésekről, a Hamász fenntartja a Törvényszék előtti eljárás során előterjesztett valamennyi jogalapját és kérelmét. A Hamász kérelmezi továbbá, hogy a Bíróság a Tanácsot kötelezze a Hamász részéről az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás keretében felmerülő költségek viselésére.
- 16 Az Európai Bizottság beavatkozik az eljárásba a Tanács által a fellebbezésében előterjesztett kérelmek támogatása végett.
- 17 A Francia Köztársaság azt kéri a Bíróságtól, hogy helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, hozzon jogerős határozatot a fellebbezés tárgyát képező kérdésekről, és utasítsa el a Hamász keresetét.

A fellebbezésről

Az első jogalapról

A felek érvei

- 18 A Tanács az első jogalap keretében, amely többek között a megtámadott ítélet 101., 103., 109–111., 121., 125–127., és 141. pontjára irányul, egyrészt azzal érvel, hogy ezen ítélet azon a téves előfeltételezésen alapul, amely szerint a Tanácsnak rendszeresen új indokokra kell hivatkoznia a Hamásznak a vitatott listán való fenntartásához. Mivel a Hamásznak az ezen listára való első felvételét igazoló nemzeti határozatokat nem semmisítették meg és nem vonták vissza, és mivel más tényezők sem szólnak amellett, hogy e szervezetet levegyék e listáról, a Tanács jogosult volt arra, hogy a Hamászt fenntartsa a vitatott listán önmagában azon nemzeti határozatok alapján, amelyek az e szervezetnek az e listára való első felvételét igazolták.
- 19 Másrészt a Tanács azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen tagadta meg a nyilvános forrásból származó információknak az időszakos felülvizsgálat céljaira való felhasználását. A Tanács úgy véli, hogy lehetőséggel kell rendelkeznie arra, hogy e célból a nemzeti határozatokon kívüli más tényezőkre hivatkozzon, mivel gyakran egyáltalán nem létezik olyan nemzeti határozat, amelyet a valamely személynek vagy szervezetnek a vitatott listára való első felvételét követően fogadtak el. A Törvényszék érvelése ellentétes a terrorizmus elleni küzdelem céljával, melyet a 2001/931 közös álláspontról írt elő.
- 20 A Bizottság és a Francia Köztársaság az eljárásba a Tanács érvelésének támogatása végett avatkozik be, hangsúlyozva többek között azt a különbségtételt, amelyet a 2001/931 közös álláspontról alkalmaz egyrészt a szervezetnek a vitatott listára való, az említett közös álláspontról 1. cikkének (4) bekezdésében említett első felvétele, és másrészt az annak 1. cikkének (6) bekezdésében előírt későbbi felülvizsgálatok között.

- 21 Ezzel szemben a Hamász álláspontja szerint a Tanács tévesen hivatkozik arra, hogy a Hamásznak a vitatott listán való fenntartására lehetőség volt önmagában az ezen listára való első felvételét igazoló nemzeti határozatok alapján. A Tanács azon állítása, amely szerint a Törvényszék tévesen utasította el a nyilvános forrásokból származó információk használatát, ellentétes a 2001/931 közös álláspon 1. cikke (4) bekezdésének a Bíróság 2012. november 15-i Al-Aqsa kontra Tanács és Hollandia kontra Al-Aqsa ítéletében (C-539/10 P és C-550/10 P, EU:C:2012:711) alkalmazott értelmezésével, mely az érintett személyek vagy szervezetek védelmének biztosítása céljából és az Európai Unió saját nyomozási eszközeinek a hiányára tekintettel megköveteli, hogy az Unió által előírt korlátozó intézkedések hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok határozataiban konkrétan megvizsgált és megállapított információkon alapuljanak. Ez a követelmény a korlátozó intézkedéseknek az érintett személyekre vagy szervezetekre gyakorolt súlyos hatásaira tekintettel a 2001/931 közös álláspon 1. cikkének (6) bekezdésében előírt felülvizsgálatokra is alkalmazandó.
- 22 Az, hogy a Hamásznak az Egyesült Királyságban való betiltását és az e szervezet pénzeszközeinek az Egyesült Államok hatóságai általi befagyasztását követően a hatáskörrel rendelkező hatóságoktól származó új határozatok beszerzése nehézségekbe ütközött, nem vonja kétségbe a Tanács azon kötelezettségét, hogy kizárólag ilyen hatóságok által értékelt tényekre hivatkozzon. E nehézségre egyébiránt megoldást jelenthetne, ha szükség esetén felkérnék a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságot arra, hogy foglaljon állást egy konkrét, terrorista cselekménynek minősíthető tényt illetően.

A Bíróság álláspontja

- 23 Az első fellebbezési jogalap azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek alapján a Tanács a valamely személynek vagy szervezetnek a vitatott listára való felvételét érintő és a 2001/931 közös álláspon 1. cikkének (6) bekezdése alapján általa elvégzendő felülvizsgálat keretében e személyt vagy szervezetet fenntarthatja az említett listán. E feltételek meghatározásához a 2001/931 közös álláspon 1. cikkének (6) bekezdését többek között az e közös álláspon 1. cikkének (4) bekezdésével való kapcsolatára tekintettel kell értelmezni, mely utóbbi az érintett személynek vagy szervezetnek az említett listára való első felvételét szabályozza.
- 24 A Bíróság a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó első határozatok tekintetében megállapította, hogy a 2001/931 közös álláspon 1. cikke (4) bekezdésének szövege nemzeti hatóság által meghozott határozatra utal, az ügyirat olyan pontos anyagainak és információinak létezését megkövetelve, amelyek értelmében ilyen határozatot hoztak. Ez a követelmény annak biztosítását célozza, hogy abban az esetben, ha az Uniónak nincsenek eszközei, melyek lehetővé tennék a számára, hogy maga folytassa le a valamely személy vagy szervezet terrorista cselekményekben való részvételét érintő nyomozásokat, a Tanács a személynek vagy a szervezetnek a vitatott listára való első felvételét érintő határozatát kellő ténybeli alapon hozza meg, amely lehetővé teszi számára, hogy megállapíthassa az arra vonatkozó veszély meglétét, hogy a korlátozó intézkedések meghozatalának hiányában az érintett személy folytatja a terrorista tevékenységekben való részvételét (lásd ebben az értelemben: 2012. november 15-i Al-Aqsa kontra Tanács és Hollandia kontra Al-Aqsa ítélet, C-539/10 P és C-550/10 P, EU:C:2012:711, 69., 79. és 81. pont).
- 25 Ezzel szemben a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó későbbi határozatok tekintetében az ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a valamely személynek vagy szervezetnek a vitatott listán történő fenntartására vonatkozó vizsgálat során az a kérdés a fontos, hogy az e személynek vagy szervezetnek az említett listára történő felvétele vagy az előző felülvizsgálat óta a ténybeli helyzet oly módon változott-e, hogy az már nem teszi lehetővé ugyanazon következtetés levonását e személynek a terrorista tevékenységekben való részvételével kapcsolatban (2012. november 15-i Al-Aqsa kontra Tanács és Hollandia kontra Al-Aqsa ítélet, C-539/10 P és C-550/10 P, EU:C:2012:711, 82. pont).

26 A jelen ügyben a Törvényszék a megtámadott ítélet 101. és 125. pontjában megállapította, hogy a Hamász által a 2005-ös évtől kezdve elkövetett terrorista cselekmények listája, amely a vitatott jogi aktusok indokolásában szerepel, meghatározó szerepet játszott a Hamász pénzeszközei befagyasztásának a Tanács általi fenntartása tekintetében. A Törvényszék a megtámadott ítélet 110. és 127. pontjában megállapította, hogy minden olyan új terrorista cselekményre való hivatkozás esetében, amelyet a Tanács a 2001/931 közös álláspont 1. cikkének (6) bekezdése szerinti felülvizsgálat alkalmával az indokolásába illeszt, teljesülnie kell annak a követelménynek, hogy az vizsgálatnak, valamint hatáskörrel rendelkező hatóság határozatának a tárgyát kellett hogy képezze. A Törvényszék, miután többek között a megtámadott ítélet 109. és 131. pontjában megállapította, hogy a Tanács a Hamász által a 2005-ös évtől kezdődően elkövetett terrorista cselekmények listájára vonatkozó állításait nem ilyen határozatokra alapozta, hanem a sajtóból és az internetről általa megszerzett információkra, megsemmisítette a vitatott jogi aktusokat.

– *Az első jogalap első részéről*

27 A Tanács az első jogalapjának első része keretében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy rendszeresen új indokokra kell hivatkoznia a Hamásznak a vitatott listán való fenntartása érdekében, és abban az esetben, ha nem állnak fenn olyan tényezők, amelyek e szervezetnek az említett listáról való levétele mellett szólnának, a Tanács nem tarthatja fenn a Hamászt az említett listán önmagában azon nemzeti határozatok alapján, amelyek a Hamásznak a listára való első felvételét indokolták.

28 Amint az többek között a megtámadott ítélet 119. pontjából kitűnik, a Törvényszék – legalábbis hallgatólagosan – úgy vélte, hogy az Egyesült Királyság határozata és/vagy az Egyesült Államok hatóságainak határozatai önmagukban nem képeztek kellő alapot a Hamásznak a vitatott listán való fenntartására.

29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ítélet 25. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a 2001/931 közös álláspont 1. cikkének (6) bekezdése szerinti felülvizsgálat keretében a Tanács az érintett személyt vagy szervezetet fenntarthatja a vitatott listán, ha arra a következtetésre jut, hogy a személynek vagy szervezetnek a terrorista tevékenységekben való részvételére vonatkozó veszély, amely a személynek vagy szervezetnek a listára való első felvételét igazolta, továbbra is fennáll. A személynek vagy szervezetnek a vitatott listán való fenntartása tehát lényegében az első felvétel meghosszabbításának minősül.

30 A személynek vagy szervezetnek a terrorista tevékenységekben való részvételére vonatkozó veszély további fennállásának az ellenőrzése keretében az e személynek vagy szervezetnek a listára való első felvételét megalapozó nemzeti határozat későbbi sorsát kellőképpen figyelembe kell venni, különösen ideértve e nemzeti határozat amiatt való hatályon kívül helyezését vagy visszavonását, hogy új tények vagy információk merültek fel, vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság értékelése módosult.

31 Így a jelen ügyben felmerül a kérdés, hogy a vitatott listára való első felvételt megalapozó nemzeti határozat hatályának a fennmaradása önmagában elég-e ahhoz, hogy az érintett személyt vagy szervezetet fenntartsák e listán.

32 E tekintetben abban az esetben, ha az eltelt időre tekintettel és az adott ügy fejleményeinek függvényében önmagában annak alapján, hogy a listára való első felvételt megalapozó nemzeti határozat hatályban marad, nem lehet arra következtetni, hogy továbbra is fennmarad az érintett személynek vagy szervezetnek a terrorista tevékenységekben való részvételére vonatkozó veszély, a Tanács az említett személynek vagy szervezetnek az e listán való fenntartását köteles a helyzet naprakésszé tett értékelésére alapítani, figyelembe véve az újabb ténybeli elemeket, és bizonyítva, hogy az említett veszély továbbra is fennáll (lásd analógia útján: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 156. pont).

33 A jelen ügyben jelentős idő telt el egyrészt a Hamásznak a vitatott listára való első felvételét megalapozó nemzeti határozatok 2001-ben való elfogadása és ezen, 2001-ben való első felvétel, valamint másrészt a vitatott jogi aktusoknak a 2010-től 2014-ig tartó időszakban való elfogadása között. A Tanács tehát a Hamásznak az ezen listán való fenntartását köteles volt újabb információkra alapozni, bizonyítva, hogy a Hamásznak a terrorista tevékenységekben való részvételére vonatkozó veszély továbbra is fennáll. Következésképpen a Tanács állításaival ellentétben a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor – legalábbis hallgatólagosan – megállapította, hogy az Egyesült Államok hatóságainak a határozatai és/vagy az Egyesült Királyság határozata önmagukban nem minősülnek kellő alapnak a vitatott jogi aktusok alátámasztásához.

34 Az első fellebbezési jogalap első részét ezért el kell utasítani.

– Az első jogalap második részéről

35 Az első fellebbezési jogalap második részét illetően a Tanács azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor többek között a megtámadott ítélet 109., 110., 125–127. és 141. pontjában megállapította, hogy a Tanács ahhoz, hogy valamely személyt vagy szervezetet fenntartsa a vitatott listán, kizárólag hatáskörrel rendelkező hatóságok nemzeti határozataiban szereplő információkat vehet alapul, és a Tanács megsértette mind a 2001/931 közös álláspontról szóló 1. cikkét, mind az indokolási kötelezettségét azzal, hogy a jelen ügyben a sajtóból és az internetről szerzett információkat vett alapul.

36 Ami először is a 2001/931 közös álláspontról szóló 1. cikkét illeti, mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy e cikk megkülönböztetést tesz egyrészt a személynek vagy szervezetnek a vitatott listára való, a közös álláspontról szóló 1. cikkének (4) bekezdésében szabályozott első felvétele, valamint másrészt az e listára már felvett személynek vagy szervezetnek az e listán való, az említett 1. cikk (6) bekezdésében szabályozott fenntartása között.

37 A 2001/931 közös álláspontról szóló 1. cikkének (4) bekezdése értelmében valamely személynek vagy szervezetnek a vitatott listára való első felvétele előfeltételezi egy hatáskörrel rendelkező hatóság nemzeti határozatának, vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa szankciót elrendelő határozatának a meglétét.

38 Ezzel szemben nem ír elő ilyen feltételt e közös álláspontról szóló 1. cikkének (6) bekezdése, amely szerint „[a] mellékletben található listán szereplő személyek és szervezetek nevét rendszeresen és legalább hat hónaponként felül kell vizsgálni az arról való meggyőződés érdekében, hogy továbbra is indokolt-e a listán való fenntartásuk.”

39 Ezt a megkülönböztetést az magyarázza, hogy amint az a jelen ítélet 29. cikkében megállapításra került, valamely személynek vagy szervezetnek a vitatott listán való fenntartása lényegében az első felvétel meghosszabbításának minősül, és ezért előfeltételezi azt, hogy a személynek vagy szervezetnek a terrorista tevékenységekben való részvételére vonatkozó, a Tanács által eredetileg, az ezen első felvételt megalapozó nemzeti határozat alapján megállapított veszély továbbra is fennáll.

40 Ezért bár a 2001/931 közös álláspontról szóló 1. cikkének (6) bekezdése megköveteli, hogy a Tanács legalább hat hónaponként „felülvizsgálatot” végezzen az arról való meggyőződés érdekében, hogy a valamely hatáskörrel rendelkező hatóság által elfogadott nemzeti határozat alapján az említett listára már felvett személynek vagy szervezetnek az e listán való „fenntartása” továbbra is igazolt, nem követeli meg, hogy minden olyan új információ, amelyre a Tanács az érintett személynek vagy szervezetnek a vitatott listán való fenntartásának az igazolása céljából hivatkozik, olyan nemzeti határozat tárgyát képezze, amelyet hatáskörrel rendelkező hatóság az első felvétel alapjául szolgáló nemzeti határozatot követően fogadott el. E követelmény megállapításával a Törvényszék a Tanács által a 2001/931 közös álláspontról szóló 1. cikkének (6) bekezdése alapján elvégzendő felülvizsgálatra azt a feltételt ültette át, amelyet az ilyen határozat

meglétére vonatkozóan a 2001/931 közös álláspont 1. cikkének (4) bekezdése ír elő, kizárólag valamely személynek vagy szervezetnek az említett listára való első felvételére vonatkozóan. A Törvényszék ezzel figyelmen kívül hagyta azt a különbségtételt, amely a valamely személynek vagy szervezetnek a vitatott listára való első felvételét érintő határozat, valamint az érintett személynek vagy szervezetnek az e listán való fenntartására vonatkozó későbbi határozat között áll fenn.

- 41 Meg kell állapítani továbbá azt, hogy a 2001/931 közös álláspont 1. cikkére vonatkozóan a Törvényszék által alkalmazott értelmezés – legalábbis hallgatólagosan – azon a megfontoláson alapszik, amely szerint vagy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok rendszeresen elfogadnak olyan határozatokat, amelyek a Tanács által a 2001/931 közös álláspont 1. cikkének (6) bekezdése alapján elvégzendő felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak, vagy a Tanács lehetőséggel rendelkezik arra, hogy szükség esetén kérje e hatóságoktól ilyen határozatok elfogadását.
- 42 Márpedig ezen utóbbi megfontolásra vonatkozóan az uniós jog nem szolgáltat alapot.
- 43 E tekintetben egyrészt meg kell jegyezni, hogy azon tény, hogy a tagállamok a Tanácsot tájékoztatják a hatáskörrel rendelkező hatóságaik által elfogadott határozatokról, és továbbítják a Tanácsnak e határozatokat, nem jelenti azt, hogy e hatóságok kötelesek rendszeresen, vagy legalábbis szükség esetén olyan határozatokat elfogadni, amelyek e felülvizsgálatok alapjául szolgálhatnak.
- 44 Másrészt az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében előírt, lojális együttműködésre vonatkozó elv a 2001/931 közös álláspont által a korlátozó intézkedésekre vonatkozóan bevezetett rendszer keretében előírt konkrét alap hiányában nem hatalmazza fel a Tanácsot arra, hogy a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságait arra kötelezze, hogy szükség esetén olyan nemzeti határozatokat fogadjanak el, amelyek az ezen közös álláspont 1. cikkének (6) bekezdése alapján a Tanács által elvégzendő felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak.
- 45 Ellenkezőleg, meg kell állapítani, hogy e rendszer nem ír elő olyan mechanizmust, amely lehetővé tenné a Tanács számára, hogy szükség esetén az érintett személynek vagy szervezetnek a vitatott listára való első felvételét követően elfogadott nemzeti határozatokkal rendelkezzen azon felülvizsgálat elvégzéséhez, amelyre az említett közös álláspont 1. cikkének (6) bekezdése kötelezi, és amelynek keretében köteles ellenőrizni, hogy továbbra is fennáll-e annak a veszélye, hogy ezen személy vagy szervezet terrorista tevékenységekben vesz részt. Ilyen mechanizmus hiányában nem állapítható meg, hogy e rendszer azt követeli meg a Tanácstól, hogy e felülvizsgálatokat kizárólag ilyen nemzeti határozatok alapján végezze el, máskülönben alaptalanul korlátozódnának az e célból a Tanács rendelkezésére álló eszközök.
- 46 Végezetül meg kell állapítani, hogy a Törvényszék által többek között a megtámadott ítélet 110. pontjában megállapítottakkal ellentétben a Törvényszéknek a 2001/931 közös álláspont 1. cikkére vonatkozó értelmezését nem igazolja az érintett személyek vagy szervezetek védelmének a szükségessége sem.
- 47 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a vitatott listára való első felvétel tekintetében az érintett személyt vagy szervezetet védi többek között annak lehetősége, hogy vitathatja mind az ezen felvételt megalapozó nemzeti határozatokat a nemzeti bíróságok előtt, mind pedig magát az említett felvételt az uniós bíróságok előtt.
- 48 A pénzeszközök befagyasztásáról szóló, ezt követő határozatok tekintetében az érintett személyt vagy szervezetet védi többek között annak a lehetősége, hogy azzal szemben keresetet terjeszthetnek elő az uniós bíróság előtt. Ezen utóbbinak különösen ellenőriznie kell egyrészt az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolási kötelezettség tiszteletben tartását, és következésképpen a hivatkozott indokok kellőképpen pontos és konkrét jellegét, valamint másrészt azt, hogy ezen indokok megalapozottak-e (lásd analógia

útján: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 118. és 119. pont; 2013. november 28-i Tanács kontra Fulmen és Mahmoudian ítélet, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 64. pont).

- 49 Ebben a kontextusban meg kell jegyezni, hogy az érintett személy vagy szervezet a vitatott listán való fenntartásával szemben indított eljárás keretében az összes olyan információt vitathatja, amelyre a Tanács hivatkozik annak bizonyításaképpen, hogy a személy vagy a szervezet terrorista tevékenységekben való részvételének a veszélye továbbra is fennáll, függetlenül attól, hogy ezen információk hatáskörrel rendelkező hatóságok nemzeti határozatából vagy más forrásból származnak. Vitatás esetén a Tanácsnak kell bizonyítania a hivatkozott tények megalapozottságát, és az uniós bíróságnak ellenőriznie kell azok tárgyi valószerűségét (lásd analógia útján: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121. és 124. pont; 2013. november 28-i Tanács kontra Fulmen és Mahmoudian ítélet, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 66. és 69. pont).
- 50 Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a Tanács megsértette a 2001/931 közös álláspont 1. cikkét azáltal, hogy a vitatott jogi aktusok indokolásában a hatáskörrel rendelkező hatóságok által elfogadott nemzeti határozatoktól eltérő más forrásokra hivatkozott.
- 51 Másodsor, az indokolási kötelezettségnek a Törvényszék által megállapított megsértését illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszéknek az indokolás megfelelő vagy meg nem felelő jellegére vonatkozó értékelése fellebbezés keretében a Bíróság felülvizsgálata alá tartozik (lásd: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 140. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 A jelen ügyben a megtámadott ítélet 141. pontjából az következik, hogy a Törvényszék az indokolási kötelezettség megsértésének a megállapításához kizárólag azt vette alapul, hogy a Hamász által a 2005-ös évtől kezdődően elkövetett terrorista cselekmények listáját érintően a vitatott jogi aktusok indokolásában nem szerepel hivatkozás hatáskörrel rendelkező hatóságok által elfogadott nemzeti határozatokra. Az indokolási kötelezettségnek a Törvényszék általi megállapítása ezért közvetlen következménye a 2001/931 közös álláspont 1. cikke megsértésének a fennállására vonatkozó megállapításnak, amelyre vonatkozóan megállapításra került, hogy az téves jogalkalmazáson alapul.
- 53 Következésképpen a Törvényszék téves jogalkalmazása, amely az ezen 1. cikkre vonatkozó értelmezése keretében merült fel, szintén téves jogalkalmazást eredményez azon megállapítása tekintetében, amely szerint a Tanács megsértette az indokolási kötelezettségét.
- 54 Mivel az első fellebbezési jogalap második részének így helyt kell adni, a megtámadott ítéletet ennek alapján teljes egészében hatályon kívül kell helyezni, anélkül hogy szükséges lenne a második és a harmadik fellebbezési jogalap elbírálása.

A Törvényszékhez benyújtott keresetről

- 55 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése értelmében, ha a Bíróság a Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi, és ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.
- 56 Mivel a Törvényszék a Tanács által 2011 júliusa és 2014 júliusa között elfogadott jogi aktusok megsemmisítésére vonatkozóan a Hamász által előterjesztett kérelemnek csupán a negyedik és a hatodik jogalapjáról határozott, és mivel a Törvényszék előtt hivatkozott többi jogalap részben a

tények értékelésére vonatkozó kérdéseket vet fel, a Bíróság álláspontja szerint a per állása nem engedi meg, hogy a Bíróság határozzon, és az ügyet vissza kell utalni a Törvényszék elé, anélkül hogy a Bíróság a költségekről jelenleg határozná.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2014. december 17-i Hamász kontra Tanács ítéletét (T-400/10, EU:T:2014:1095) hatályon kívül helyezi.**
- 2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.**
- 3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.**

Aláírások